

”Hyvä kohde sellaiselle, joka pitää betonia kauniina” – Suomen rumimmaksi äänestetty Järvenpään kirkko on ulkoa karu mutta sisältä toimiva

Järvenpään Kirkkotiellä istuu jämerä rakennus, jonka ulkonäkö herättää kysymyksiä.

Teksti ja kuvat: Leevi Halme, Henri Kerttunen, Ilmari Kumpulainen

Järvenpään kirkko on rakennettu vuosina 1967–1968. Kirkko edustaa betonibrutalismia, ja se on Museoviraston suojelama 60-luvun arkkitehtuurin esimerkkinä. Yleisen mielipiteen mukaan kirkko ei ole miellyttävän näköinen, ja siksi se onkin äänestetty Suomen rumimmaksi kirkoksi Kotimaa-lehdessä vuonna 2009.

- Betonibrutalismin on modernistisen arkkitehtuurin suuntaus, joka syntyi 1950-luvulla ja nousi suosioon Suomessa 1960-luvulla.

Järvenpään kirkko ei kuitenkaan ole ainut betonibrutalismin ja 60-luvun uhri, sillä myös Alavan kirkko ja Kalevan kirkko olivat äänestyksessä rumimpien joukossa. Kirkon on suunnitellut edesmennyt arkkitehti Erkki Elomaa. Hänen työnsä voitti suunnittelukilpailun, ja se valittiin rakennettavaksi.

Juuri 50 vuotta täyttäneen kirkon omalaatuiset piirteet voi huomata jo kaukaa.

Järvenpään kirkko sijaitsee osoitteessa Kirkkotie 4. Kansakoulunkadulta katsoessa voi jo heti nähdä sen karut geometriset muodot. Suuret pystysuorat betoniseinät seisovat yksityiskohtaa vailla kannatellen kuutiomaista kellotornia.

Kirkon pääsisäänkäynti on toisella puolella kirkkoa. Kirkkotien puolella on pääoven lisäksi myös pieni ja karun oloinen, betoniaidalla rajattu, piha, jossa on vaja ja muutama puu.

Ovista sisään astuttua voi kuitenkin huomata, että kirkon puiset sisustukset betonisten seinien ja komposiittilattian kanssa muodostavat itse asiassa silmille varsin mieluisan kokonaisuuden.

Ulkonäkö muistuttaa enemmän pommisuoja.

*Ihmisiä Järvenpään kirkossa
sunnuntaina 18.3.*

Keski-ikäinen Juha ja hänen vaimonsa kertovat kirkon olevan sisältä paljon miellyttävämpi kuin se ulkoa vaikuttaakaan. He kertovat, että sisällä kyllä tietää olevansa kirkossa, vaikka ulkonäkö muistuttaa enemmän pommisuojaa. Monet ovat jokseenkin samaa mieltä.

TripAdvisor.fi-sivuston arvosteluissa Järvenpään kirkosta ihmiset jättivät tähtiä pois ulkonäön takia, mutta akustiikka on kuulemma toimiva. Nimimerkki Jondeli kertoo, että Järvenpään kirkko on "Hyvä kohde sellaiselle, joka pitää betonia kauniina". Nuorten keskuudessa yleinen mielipide on myös se, että ulkoa kirkko on ruma, mutta sisätilat saavat enemmän sympatiaa.

Järvenpään kirkkoa verratessa lähikuntien kirkkoihin se häviää selvästi ihmisten silmissä estetiikan näkökulmasta. "Sipoon kirkko on vaikuttava rakennus ja on selvä maamerkki kunnalle", sanoo Järvenpäässä töissä käyvä sipoolainen Hannu. Tuusulan kirkosta myös pidetään yleisesti, ja Järvenpään ortodoksinen kirkko on miellyttävän näköinen ihmisten mielestä.

Kirkko ei ole harmaana
aamuna lämmin näky.

Kirkko vaikuttaa ankealta varsinkin talviaikaan, kun luonto ei ole värittämässä maisemaa ja taivas on usein masentavan harmaa. Ehkä rakennus kaipaisi ehostusta. Sopisivatko kirkon ulkoseinään esimerkiksi värikkäät maalaukset?

Lähteet:

https://www.tripadvisor.fi/Attraction_Review-g736824-d10082684-Reviews-Jarvenpaan_kirkko-Jarvenpaa_Uusimaa.html

<http://www.jarvenpaanseurakunta.fi/kirkko-ja-tilat/kirkko>

<https://www.keski-uusimaa.fi/artikkeli/21799-betonibrutalismin-tyylipuhdas-edustaja>